

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

SISÄLLYSLUETTELO

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto	1
Mitä on vaihtoehtoinen riidanratkaisu	2
Vaihtoehtoisen riidanratkaisun malleja	2
Tuomioistuinsovittelu ja vaihtoehtoinen riidanratkaisu	4
2. Nykytila	5
2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö	5
Sovinnon edistäminen riita-asiaiden oikeudenkäynnissä	5
Sovinnon edistämisen merkityksestä tilastojen valossa	7
Tuomareiden, asianajajien ja oikeusavustajien näkemyksiä sovintomenettelystä	9
Suomen Asianajajaliiton sovintomenettely	10
Rikos- ja riita-asioiden sovittelu	11
Kunnallinen kuluttajaneuvonta	13
Talous- ja velkaneuvonta	14
Kuluttajavalituslautakunta	15
Perheasioiden sovittelu	16
2.2 Kansainvälinen kehitys ja ulkomaiden lainsäädäntö	18
Vaihtoehtoisen riidanratkaisun kehittäminen Euroopan unionin toiminnassa	18
Euroopan neuvoston antamia sovittelua koskevia suosituksia	19
Ruotsi	20
Norja	21
Tanska	23
Saksa	24
Ranska	25
Alankomaat	26
Slovenia	27
Englanti ja Wales	27
Kanada	29
Yhdysvallat	30
2.3 Nykytilan arviointi	31
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	34
3.1 Esityksen tavoitteet	34
3.2 Keskeiset ehdotukset	35
3.2.1 Uusi tuomioistuinsovittelua koskeva laki	35
3.2.2 Vaihtoehto oikeudenkäynnille	36
3.2.3 Sovittelussa käsiteltävät asiat	37
3.2.4 Sovittelun aloittaminen	38
3.2.5 Sovittelija	38
3.2.6 Menettely ja sovittelijan toiminta sovinnon aikaansaamiseksi	39
3.2.7 Sovittelun päätyminen	40
3.2.8 Sovittelun julkisuus	41
3.2.9 Sovittelukustannukset	44
4. Esityksen vaikutukset	46
4.1 Taloudelliset vaikutukset	46
4.2 Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	48
4.3 Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan	48
5. Asian valmistelu	48

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut	50
1.1 Laki tuomioistuinsovittelusta	50
1 luku. Yleiset säännökset	50
2 luku. Tuomioistuinsovittelun aloittamista ja sovittelijaa koskevat säännökset	53
3 luku. Menettely tuomioistuinsovittelussa ja sovittelijan tehtävät	58
4 luku. Tuomioistuinsovittelun julkisuus	62
5 luku. Tuomioistuinsovittelusta aiheutuvia kustannuksia koskevat säännökset	65
6 luku. Erinäiset säännökset	66
1.2 Käräjäoikeuslaki	68
1.3 Laki valtion oikeusaputoimistoista	69
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset	69
3. Voimaantulo	69
4. Säättämisjärjestys	69

LAKIEHDOTUKSET

1. Laki tuomioistuinsovittelusta	71
2. Laki käräjäoikeuslain muuttamisesta	75
3. Laki valtion oikeusaputoimistoista annetun lain 1 §:n muuttamisesta	75